

S.Andreas - 16de Zondag door het Jaar – 22 Juli 2017

Inleiding: In het evangelie van vandaag staan goed en kwaad tegenover elkaar. Iemand zaait goed zaad op zijn akker, maar 's nachts komt zijn vijand er onkruid tussen strooien. Zo gaat dat vaak tussen mensen: wat de een opbouwt, breekt de ander af; misschien zitten die een en die ander wel in mijzelf, twee kanten van mijn eigen ik?

Preek. Ik neem u mee naar mijn naar mijn kinderjaren, naar het leven op de boerderij toen. Elk voorjaar was een feest van nieuw leven. Wij genoten als kinderen van donzige kuikentjes, biggetjes en nieuwe lammetjes of mochten aanwezig zijn bij de geboorte van een kalfje of een veulen. Ook het akkerland begon na de winter, door de toenemende kracht van de zon, weer te woelen en te vragen om aandacht. Het werd bemest en omgeploegd en weer klaargemaakt om het zaad te ontvangen. En ik herinner mij, met hoeveel zorg het zaaizaad uitgekozen werd; daar werd niet op bezuinigd. Een goed bereide bodem en goed zaaizaad waren belangrijk. Maar dan was er altijd de factor onkruid. Hoe daarmee om te gaan? Dat is aan de orde in het evangelie, dat u zojuist gehoord hebt.

Ik stap nu met u over naar de actualiteit, waarin wij leven, een wereld van goed en kwaad. Ik zie heel veel moois gebeuren in onze wereld, nieuwe initiatieven voor een duurzaam en leefbaar milieu, mensen die zich inzetten voor gerechtigheid, zich verzetten tegen onrecht en corruptie, zelfs hun leven geven. Vaak gebeuren mooie dingen in de stilte, luister naar een gedicht van Gerard Reve: “Zuster Immaculata die al vier en dertig jaar verlamde oude mensen wast, in bed verschoont, en eten voert, zal nooit haar naam vermeld zien. Maar elke ongewassen aap die met een bord: dat hij vóór dit, of tegen dat

is, het verkeer verspert, ziet 's avonds reeds zijn smoel op de tee vee. Toch goed dat er een God is.” Maar er is ook nog veel onrecht, buitensporig veel rijkdom in de handen van enkelen en daar tegenover schrijnende armoede bij velen; er is veel haat en onbegrip tussen mensen, en weinig ruimte voor dialoog; men grijpt te snel naar wapens in plaats van te luisteren naar elkaar; er wordt meer verdiend aan het maken van oorlogstuig dan aan instrumenten van vrede; er wordt zo onverantwoord omgegaan met het milieu, dat onze kinderen en kleinkinderen in de gevarezone dreigen te raken; kunnen zij straks nog leven?

‘Het goede zaad, dat zijn wij, de kinderen van het koninkrijk,’ zegt het evangelie. Wij worden door Jezus uitgedaagd, om het goede te doen, onze bijdrage te leveren aan een rechtvaardige wereld. Weet u, waar ik nu aan denk? Aan ouders, die dat serieus nemen, die bezorgd zijn om hun kinderen en kleinkinderen. Kinderen gooien in hun ogen zoveel overboord wat voor henzelf zo belangrijk was, gaan niet meer naar de kerk, laten hun kinderen niet meer dopen. Ouders zijn bezorgd en vragen zich af: Hebben wij het dan zo verkeerd gedaan? ‘Een vader ging eens ten einde raad naar de rabbi en zei: rabbi, van mijn jeugd af dien ik God elke dag met woord en daad. In de ochtend zijn mijn eerste woorden voor de Heer, en tot ik 's avonds ga slapen, is God in mijn gedachten. Ik heb getracht, samen met mijn vrouw, om mijn kind op de weg van de Heer te zetten, maar het heeft niet gebaat. Wat moet ik doen? De rabbi zei alleen maar: 'één ding, jij moet méér geloof hebben.'

‘Je moet meer geloof hebben’: We leven in een tijd van grote culturele, politieke en godsdienstige omwentelingen. Wat voor ons ouderen vastlag, heilig en vanzelfsprekend was, de God waarmee wij zijn opgegroeid, de kerk die de dienst uitmaakte,

het lijkt allemaal op losse schroeven te staan. We kunnen daar paniekerig op reageren, en ons vastklampen aan die zekerheden. En vanuit die burcht van zekerheden anderen, de jeugd vooral, de maat nemen en veroordelen, omdat zij daar niks mee hebben. Maar we zouden ook kunnen proberen open te staan voor hen, die niet de last van het verleden torsen, die veel uit dat verleden als ballast en zelfs als waardeloos beschouwen, maar die wel – op grond van eigen inzichten – andere prioriteiten stellen. Want zou het misschien kunnen zijn dat veel van wat voor ons heilig was en toen allemaal moest, in feite toch iets van onkruid in zich had? En zou het dáárom kunnen zijn dat Jezus in het verhaal zegt: laat dat wat jullie als onkruid zien groeien, trek het nog niet uit? Ja, misschien moeten we ons oordeel opschorten, God niet op onze maat snijden, zijn werking niet willen sturen. Durven vertrouwen, dat Hij aan het werk is op zijn manier, dat Hij misschien iets nieuws wil beginnen, waar wij de contouren nog nauwelijks van zien. God moet van ons daartoe toch de kans krijgen! Wij weten ook dat, alléén als we de kans krijgen om van fouten te leren, we kunnen opgroeien tot volwassen mensen. Dat geldt ook voor kinderen; goede opvoeders weten dat. Om kinderen te begeleiden naar zelfstandigheid, moet hun de mogelijkheid gegeven worden om zélf keuzes te maken; en dus ook om zélf fouten te maken. De wijsheid en liefde van ouders blijken daarin, dat zij de stappen, die hun kind zet en de keuzes die het maakt, respecteren, ook wanneer zij soms hun hart vasthouden. Als wij, ook als gemeenschap, erin slagen om de verhalen van jongeren serieus te nemen en hen niet a-priori te meten aan onze normen, dan zie ik de toekomst niet zo donker in. 'Ik heb alles gedaan om mijn kind op de weg van de Heer te zetten, maar het heeft niets gebaat', zei de vader, 'wat moet ik doen?' 'Jij moet méér geloof hebben', zei de rabbi.

